

นโยบาย และกรอบแนวทางการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

ระยะเวลา : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

วันที่ออกรายงาน : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

รายงานโดย : องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

**นโยบายและกรอบแนวทางการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก**

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง นำโดยคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง ได้มีนโยบายที่จะเริ่มบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก โดยเริ่มจากการจัดกิจกรรมคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร กล่าวคือ เป็นวิธีการประเมินประมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกิจกรรมขององค์กร และคำนวณออกมาในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ทั้งนี้ เพื่อจัดได้วางแผนกิจกรรมลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ต่อไปอย่างมีทิศทาง ซึ่งเบื้องต้นได้กำหนดนโยบายแนวการส่งเสริมกิจกรรม ดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า
๒. กิจกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนพลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาด
๓. กิจกรรมการจัดการขยะและของเสีย
๔. ส่งเสริมการสร้างความรู้และความเข้าใจด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้แก่พนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ด้วยการจัดฝึกอบรม การแบ่งปันความรู้ หรือการจัดกิจกรรมรณรงค์ การเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ มีดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และได้รับผลกระทบน้อยที่สุด
๕. กิจกรรมการเพิ่มพื้นที่การดูดซับก๊าซเรือนกระจก
๖. สนับสนุนกิจกรรมการเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
๗. ขอความร่วมมือกิจกรรมในภาคอุตสาหกรรม
๘. เปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบจากสภาวะเรือนกระจก

เป้าหมาย ภายใน ๕ ปี (๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

๑. มีกิจกรรมที่สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้อย่างน้อย ๑๐๐ ตันต่อปี
๒. สมัครเข้าร่วมโครงการ “การส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและดำเนินการป้องกัน และแก้ไขภาวะมลพิษในเขตพื้นที่ท้องถิ่นของตน อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างรวดเร็วทั้งในเชิงจำนวน และขนาดของเมืองส่งผลกระทบโดยตรงกับบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งผลให้พื้นที่ชุมชนเขตเมืองมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศในอัตราที่สูงตามความเจริญของเมืองไปด้วย เนื่องจากการใช้พลังงาน การเกิดขยะมูลฝอย การลดลงของพื้นที่สีเขียว ก๊าซเรือนกระจกเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมช่วยบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อนผ่านการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกที่เกิด จากกิจกรรมภายในขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นลง ซึ่งการจัดทำคาร์บอน ฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization: CFO) เป็นวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ ปล่อยจากกิจกรรมทั้งหมดขององค์กรและคำนวณออกมาในรูป คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก จึงได้จัดทำรายงานก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่นเพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองลดคาร์บอนและสนับสนุนตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหาร แลพนักงานส่วนตำบลเข้าใจแนวคิดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร สามารถคำนวณขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรของตนได้ตลอดจนพัฒนาแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่นเพื่อนำร่องให้กับท้องถิ่นอื่น ๆ ได้ต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการเสริมสร้างศักยภาพให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตน อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การเป็นเมืองลดคาร์บอน ประโยชน์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ “เชิง ผลผลิต (Output)” คือ องค์การบริหารส่วนตำบลรู้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาตลอดกระบวนการให้บริการจากกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบกับ บุคลากรและผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลจะได้รับความรู้ และมีแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลสำหรับนำมาคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร เพื่อนำไปสู่การวางแผนในการดำเนินแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลสำหรับนำมาคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร เพื่อนำไปสู่การวางแผนในการดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในองค์กร “เชิง ผลพลอย ได้ (Outcome)” ผลจากการดำเนินโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในองค์กร ส่งผลให้องค์กรประหยัด งบประมาณและบุคลากรมีจิตสำนึกเรื่องการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและ “เชิงผลกระทบ (Impact)” จากการดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่น ซึ่งในอนาคตอาจจะพัฒนาเป็นโครงการ/กิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program : T – VER) และขายคาร์บอนเครดิตในตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย ต่อไปสร้างรายได้ให้กับเทศบาลและคนในท้องถิ่น และก้าวไปสู่การเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ (Low-Carbon City) ได้ในที่สุด

แผนงาน/โครงการ ๑ : การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด

มาตรการในการดำเนินโครงการ: ดำเนินการต่อเนื่อง

-กิจกรรมร้อน ๆ หนาว ๆ โดยการเปิดแอร์เป็นช่วงเวลา คือ ๙.๓๐ – ๑๑.๓๐ น. และ ๑๓.๓๐ – ๑๖.๐๐ น.
และเปิดที่อุณหภูมิ ๒๕ องศาเซลเซียส

-จัดกิจกรรม ๕ ส.

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๒

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ :

ชื่อโครงการ	เทศบาลร่วมใจประหยัดพลังงาน		
วัตถุประสงค์	๑.เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง ๒.เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง ๓.เพื่อประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง		
เป้าหมาย	ปริมาณหน่วยไฟฟ้าลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๒		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	KWh	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๒ (ต.ค.๖๑ - ก.ย.๖๒) เฉลี่ย Kwh/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๒ (ต.ค.๖๑-ก.ย.๖๒) เฉลี่ย Kwh/เดือน
ผลลัพธ์ของโครงการ (Output)	-		
ผลกระทบของโครงการ (Impact)	-		

แผนการดำเนินงาน

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาการดำเนินงาน												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ			
		๒๕๖๑			๒๕๖๒													
		ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย					
๑	การใช้เครื่องปรับอากาศอดีต ไม่ได้มีมาตรการกำหนดการปิด-เปิด เครื่องปรับอากาศโดยส่วนใหญ่ เปิด ๐๘.๓๐ น. – ๑๖.๓๐ น. ปัจจุบัน เครื่องปรับอากาศเปิดเป็นเวลา เปิดช่วงเช้า ๐๙.๓๐ – ๑๑.๓๐ น. ช่วงบ่าย ๑๓.๓๐ – ๑๖.๐๐ น. ทำให้ระยะเวลาการทำงาน เครื่องปรับอากาศลดลงวันละ ๑ ชั่วโมงครึ่ง														←-----→	ทุกสำนัก/ กอง		
๒	การให้ปิดไฟปิดพัดลม ปิดหน้าจอคอมพิวเตอร์ อดีตไม่มีการกำหนดการเปิดปิด ปัจจุบัน ให้ปิดในช่วงเวลาพัก เที่ยง															←-----→	ทุกสำนัก/ กอง	
๓	การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าอดีตไม่ กำหนดปัจจุบันให้ปิด เครื่องใช้ไฟฟ้าหลังใช้ทุกครั้งอย่า เสียบปลั๊กทิ้งไว้หลังเลิกงานให้ ถอดปลั๊กไฟฟ้าออกให้หมด ยกเว้นตู้เย็น															←-----→	ทุกสำนัก/ กอง	

แผนงาน/โครงการ ๒ : เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจขยะ

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

- รับบริจาคขยะ
- ทำน้ำหมักชีวภาพ
- จัดเก็บขยะอันตราย

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

ชื่อโครงการ	เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจขยะ		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง		
	๒. เพื่อให้ความรู้และสร้างความตระหนักในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และนำกลับมาใช้ใหม่		
	๓. เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/ชุมชนในการบริหารจัดการขยะจากต้นทาง		
เป้าหมาย	๑. ประชาชนในพื้นที่ ตำบลบ้านดง รู้จักและนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์อย่างถูกต้อง		
หน่วยที่ใช้วัดเป้าหมาย	ตัน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๑(ต.ค.๖๐ -ก.ย.๖๑) เฉลี่ย ตัน/เฉลี่ย	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๒(ต.ค.๖๑ -ก.ย.๖๒) เฉลี่ย ตัน/เฉลี่ย
ผลลัพธ์โครงการ			
ผลกระทบของโครงการ			

แผนดำเนินการกิจกรรม

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาการดำเนินงาน											ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ	
		๒๕๖๑			๒๕๖๒										
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.			ก.ย.
๑	การรับบริจาคขยะ	←											→	สำนัก ปลัด	
๒	ทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษผักและผลไม้	←											→	สำนัก ปลัด	
๓	จัดเก็บขยะอันตราย										↔			สำนัก ปลัด	
๔	ให้ความรู้เยาวชนและประชาชนเพื่อสร้างความตระหนักในการลด คัดแยก ขยะมูลฝอย และนำกลับมาใช้ใหม่					←		→						สำนัก ปลัด	
๕	กิจกรรมการลดการคัดแยกขยะและใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยในชุมชน และนำขยะรีไซเคิลมาขายเพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน	←											→	สำนัก ปลัด	

แผนงาน/โครงการ ๓ : ลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะ

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

- ให้ความรู้พนักงานในการขับรถ
- ซ่อมบำรุงยานพาหนะตามระยะเวลา
- จัดกิจกรรมคาร์ฟรีเดย์
- จัดหารถบริการร่วม (พลังงานทดแทน)

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์	ลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะ		
	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กรของตนเอง		
	๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าของตำบลบ้านดง		
	๓. เพื่อประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายของตำบลบ้านดง		
เป้าหมาย	ลดปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑		
หน่วยที่ใช้วัด เป้าหมาย	Kwh	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๑(ต.ค.๖๐ -ก.ย.๖๑) เฉลี่ย ตัน/เฉลี่ย	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๒(ต.ค.๖๑ -ก.ย. ๖๒) เฉลี่ย ตัน/เฉลี่ย
ผลลัพธ์ โครงการ			
ผลกระทบ ของโครงการ			

แผนดำเนินการกิจกรรม

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาการดำเนินงาน												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
		๒๕๖๑			๒๕๖๒										
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑	ให้ความรู้พนักงานในการขับรถ		↔											ทุกสำนัก/ กอง	
๒	ซ่อมบำรุงยานพาหนะตาม ระยะเวลา	←											→	ทุกสำนัก/ กอง	
๔	จัดกิจกรรมคาร์ฟรีเดย์	←											→	ทุกสำนัก/ กอง	
๕	จัดการรถบริการร่วม (พลังงาน ทดแทน)	←											→	ทุกสำนัก/ กอง	